

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita B. Francisci Salesii, Episcopi Et Principis Gebennensivm Meritissimi

Maupas du Tour, Henri Chauchon de

Coloniæ Ubiorum, 1663

Cap. IX. Catholicorum rituum usum instaurat Tononi: ibidem Sacrificium ipse peragit natalitiâ Christi lesv nocte: tum efficaci exhortatione ad rectam fidem reducit plurimos.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42882

causâ, à quo nobis præclara imprimis merces
rectè factorum servatur: neque defatigemur a-
nimis; quandoquidem nulla tempus inter &
æternitatem aptè institui comparatio potest.

Et egregiæ orationi respondebat par actio; nul-
lam quietis partem capere eum sinebat zelus do-
mûs Dei, qui intima illius præcordia depasceba-
tur: in id ergo assiduè incumberebat, & acriter qui-
dem, ut quæ detrimenta sanctæ fidei iis locis im-
portaverant profanis sacrilegiis homines impii,
hostesque fidei capitales, ea reponeret abundè.
Uno eodémque tempore simul sacras vestes ad
nitorem pompamque comparat, simul piæcum
Neophytorum mentes tanquam exquisitissima
suppellectili sanæ institutionis exornat.

CAPUT IX.

Catholicorum rituum usum instaurat Tononi:

ibidem sacrificium ipse peragit natalitiâ

Christi JESU nocte: tum efficaci ex-

hortatione ad rectam fidem

reducit plurimos.

UNAM petebat à Domino David, pius ille Prin-
ceps, ut videret voluptatem Domini, visitans Tem-
plum sanctum ejus; (a) aut benignitatem Domi-
ni, ut Chaldaeus Paraphrastes; aut ejusdem pul-
chritudinem, ut S. Hieronymus; aut gaudium,
ut Sanctus Augustinus; aut, ut Theodoretus,
dona gratiæque, quibus suos Deus sanctis illis
in locis augere consuevit. Simillima vota Fran-
cisci fuere, quem aptè, ut Davidem illum, Virum
secun-

G 4

[a] Psal. 26.

Sanè illius zelo tam opportunè Ædes sacra
Hippolyti Tononenfis instaurata est, ut pro pro
sepio Christo Jesu fuerit ea nocte, qua primò
terris ortus est. Nam in ea augustam illam cer
moniam peregit pius Sacerdos, fausta illa hor
ac secundum sacrum, Neophytos octingento
aptè jam ad percipienda mysteria comparato
eiusdem Christi corpore refecit: tum ad aurora
sacrificavit iterum; tertium, hora còsuetà, hoc est
nona matutina. Exin, cùm suggestam conscend
set de gloriâ dicturus nati Regis cælorum, animo
sic incendit tum eorù qui se iam Catholicos pro
fiteri cœperant, tum eorum qui auebant ad Eccle
siam se se recipere ex hæresi, ut Mesingiani, Al
giani, Brensenses, (pagorum trium per frequen
nomina sunt) singulari quadam alacritate fidei
orthodoxam eieratâ hæresi professi sunt. Tum ve
felix victor vix se continere, dum eos turmatim
ad capeendam institutionem accurrentes vidit
mox numerum aucturos fidelium nascentis illius
Ecclesiæ, quibus adeò concinere vicissim David
cum illud licebat: *Confirmata est super nos misericordia
ejus, & veritas Domini manet in æternum.* (b) Cernens
laborantem assiduè, at eo modo quo laborem ve
luptate miscent homines rusticani, dum uberrimè
in messe sub manipulorum fasce tantùm non suc
cumbunt, in cortem deportandorum. Unum me
ruebat interim, ne solus tanto oneri impar esse
Quare suppliciter à Domino messis precabatur
identidem, operarios mitteret in messem suam
recurrebat enim frequens hæc cogitatio, prop
miser

[a] Psal. 116.

miraculi perpetui esse, quòd unus ferret tam diu laborem tantum, ut etiamsi distribueretur in plures, plucium illorū vires exhausturus fuisse videretur. Nimirum, uni atq; eidem ferendæ vigiliæ erāt, sermo familiaris ferendus, ineundæ collationes, Catholica doctrina tradenda, audiendæ confessiones, Verbum Dei prædicandum. Admittebat ad colloquium cujuslibet conditionis viros & feminas, neminem aut tenuitas excluderat aut ætas: neque enim poterat homo mitissimus ullū repellere aut rejicere, quæcunq; tandem occupationes ingruerent, quarum moles nullum non alium animo minùs exaggerato præditum obruisset.

Accedebat, quòd cum nullusdum Parochus iis locis constitutus esset, Pastoralia munera omnia in ipsum recidebant: Dominicis diebus inter Missarum solemnia monendus populus erat de vigiliis festisque, intra hebdomadē occurringibus: tumulandi rite mortui, administranda Sacramenta Baptismi, Matrimonii, extremæ Unctionis: tradenda puerulis Christianæ doctrinæ elementa: ad eosdem cogendos certum in locum, cursitandum per pagos: & quoniam luces totas, quàm longæ erant, occupationes tam variæ, tamque crebræ absumebant, idcirco noctæ excipiendæ confessiones erant complurium, quæ itidem facultatem omnem quietis capiendæ adimebant: uno verbo, personas sustinebat Patris, Patroni, Judicis, Medici, Oeconomi populorum omnium horū mce: numero orthodoxorum sic excrecente in dies, ut intra breve temporis intervallum pervenisse dicatur ad octo milia Domino benedictionem eandem dāte gnavo

106 VITÆ B. FRANC. SALESII. CAP. IX,
& fideli operatio, quam post adventum Spiritus
sancti, Apostolorum Principi datam legimus. (c)
Ergo afficiebatur in dies magis ac magis erga fili-
os illos, quos in Christo Jesu per Evangelium
generat: & tanquam bonus pastor, novi gregis
oves tollit in humeros, in gremium, in manus, in
cor: ut usurpare illud S. Pauli aptè posset: *Quis scan-
dalizatur, & ego non trror?* (d) fleo cum flentibus,
gaudeo cum gaudentibus, infirmor cum infirmis:
omnibus omnia factus sum, ut omnes lucrifaciam.

De istiusmodi occupationibus tam variis tam-
que multiplicibus, quibus sic sub initia assidue de-
stinebatur, hunc in modum, sub ea tempora scripsit
ipse: Sunt hæc quidem munia diversa; verum af-
fectio animi, quæ aptè tam multa tractetur, uni-
ca est: amor unus pretia distinguit factorum no-
strorum: ac Servator mortalium Dominus Jesus
idcirco Patri suo æquè carus erat ad fluëta Jor-
danis, ubi se dejicit; in nuptiis illis in Cana Gal-
ilæ, ubi existimatione & famam populari augetur;
in monte Thabor, ubi transfiguratur; & ad Gol-
gotha, ubi cruci affigitur; quod in iis omnibus
Deum parentem uno eodemque studio, pari
mētis demissione, nec inæquali affectu venera-
batur. Enitamur itaque ipsi Deum eundem ubivis
exquisite diligere, & præcelsum quendam in modum
videlicet illud ante omnia sequendo, ut ipsum de-
lectemur: id, si fiet, factis nostris exilibus quilibet
bet, vulgaribusque; addet pulchritudinem perfectio-
nemque summam. Certè de se in eam sententiam
S. Augustinus. (e) *Pondus meum amor meus; eo feror
quovunque feror.* VITÆ

(c) Act. 2. & 4. [d] 2. Cor. II. (e) 13. Confess. c. 9.